

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39972

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.02.2026

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Suriye'de özellikle Kuzey ve Doğu Suriye bölgelerinde yaşayan siviller; uzun süredir silahlı çatışmaların, altyapı yıkımının, ağır açlık-yoksulluğun ve insani yardıma erişimdeki ciddi kısıtların etkisi altında yaşam mücadelesi vermektedir. Bölgedeki insani kriz; çatışma koşulları, temel hizmetlerin zayıflaması ve erişim kısıtları nedeniyle derinleşerek devam etmektedir. Bu tablo en çok çocukları, kadınları, yaşlıları, hastaları etkilemekte; temel gıda, sağlık ve barınma ihtiyaçlarına erişimi her geçen gün daha da zorlaştırmaktadır.

Kamuoyuna ve basın-yayın kurumlarına yansıyan resmî açıklamalara göre, Mürşitpınar Sınır Kapısı 2014 yılında İçişleri Bakanlığı kararıyla "geçici kara hudut kapısı" statüsüne dönüştürülmüş ve sınırlı amaçlarla geçişlere açılmıştır. Dönemin Suruç Kaymakamı Abdullah Çiftçi'nin 4 Mart 2014 tarihli açıklamasında; kapının Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin geri dönüşlerinin sağlanması, ağır yaralıların kabulü, cenazelerin geçişi, insani yardımların sınır ötesine ulaştırılması amacıyla kullanılacağı bildirilmiştir. Açıklamada ayrıca belirli günlerde işlem yapılacağı ve diğer günlerde yalnızca olağanüstü insani durumlarda açılacağı kamuoyuna duyurulmuştur.

Bu bilgiler, Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın geçmişte güvenlik koşulları gözetilerek insani amaçlarla işletilebildiğini göstermektedir. Buna karşın günümüzde kapının hangi idari karar veya mevzuata dayanarak kapalı tutulduğu, insani yardım geçişlerine neden ve hangi gerekçelerle izin verilmediği hususlarında kamuoyuna güncel, açık, şeffaf bir bilgilendirme yapılmamıştır. Bu durum, hem kamu denetimi hem de insani sorumluluklar açısından açıklığa kavuşturulması gereken bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın insani yardımlara kapalı tutulması, bölgeye yönelik yardımın etkin ve hızlı biçimde ulaştırılmasının önünde fiilî bir engel oluşturmaktadır. Nitekim kamuoyuna

yansıyan bilgilere göre, Suruç'a getirilen insani yardımların Mürşitpınar Sınır Kapısı'ndan geçişine izin verilmediği, bu nedenle söz konusu yardımların Diyarbakır'a geri döndüğü ifade edilmektedir. Bu durumun, iktidarın sınır ve insani yardım politikaları çerçevesinde ilgili kurumların kapıyı insani yardımlara açmamasından kaynaklandığı ve yardımların amacına ulaşmasını fiilen engellediği değerlendirilmektedir. Oysa uluslararası insancıl hukuk, çatışma koşullarında dahi ihtiyaç içindeki sivillere yönelik tarafsız insani yardımın hızlı ve engelsiz biçimde ulaştırılmasını esas almaktadır. Türkiye'nin hem taraf olduğu uluslararası sözleşmeler hem de insani diplomasi yaklaşımı, bu yükümlülüğün yerine getirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Türkiye toplumunun ortak tarihsel ve toplumsal hafızasında yer alan Kürt- Türk ilişkileri; sınırların her iki yanında yaşayan halkların acıları karşısında kayıtsız kalmamayı, güvenlik kaygıları gözetilirken dahi insan hayatını ve onurunu önceleyen bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda, Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın yalnızca insani yardımların geçişine açık olacak şekilde işletilmesi; Kürt-Türk toplumsal ilişkileri güçlendiren, kamu vicdanını rahatlatan ve bölgesel barış zeminini destekleyen yapıcı bir adım olacaktır.

Benzer biçimde, Gazze'de sivillerin maruz kaldığı ağır insani yıkım karşısında ortaya konulan insani hassasiyetin; coğrafya ve kimlik ayrımı gözetilmeksizin Kuzey ve Doğu Suriye'de yaşayan Kürt yurttaşlar için de tutarlı ve evrensel bir yaklaşımla hayata geçirilmesi, Türkiye'nin insani diplomasi anlayışının ve bölgesel barış iddiasının temel bir gereğidir.

Bu gerekçelerle, Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın yalnızca insani yardım geçişine açık olacak şekilde derhal işletilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1.Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın kapalı tutulmasının güncel ve somut gerekçeleri nelerdir?
- 2.Söz konusu kapının en son ne zaman, hangi kapsamda ve hangi kurumlar aracılığıyla geçişe açıldığına ilişkin Bakanlığınızın kayıtları nelerdir?
- 3.Kuzey ve Doğu Suriye'deki insani durum hakkında Bakanlığınızın elinde bulunan güncel raporlar var mıdır? Varsa bu raporlarda öne çıkan temel risk alanları nelerdir?
- 4.Birleşmiş Milletler, Kızılhaç/Kızılay, sivil toplum kuruluşları veya yerel insani yardım örgütleri tarafından Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın insani yardım amacıyla açılmasına yönelik Bakanlığınıza iletilmiş resmî başvurular bulunmakta mıdır?

5.Sadece insani yardım, sağlık, gıda ve acil ihtiyaç malzemelerinin geçişiyle sınırlı olmak üzere, Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın geçici veya sürekli olarak açılması yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?

6.Türkiye'nin insani diplomasi ve komşu halkların yaşam hakkını koruma sorumluluğu çerçevesinde, bu kapının açılmasının bölgesel barışa ve sivililerin korunmasına katkı sunacağı değerlendirilmekte midir?

7.Kuzey ve Doğu Suriye'ye yönelik insani yardım koridorlarının artırılması konusunda önümüzdeki günlerde/dönemde, Bakanlığınızın planladığı yeni adımlar var mıdır?